

PLAY IT AGAIN, SAM 'FRAGMENTI' SAMUELA BECKETTA U REŽIJI PETERA BROOKA NA SPLITSKOM LJETU

Glumci Khalifa Natour, Hayley Carmichael i Marcello Magni djeluju i kao klauni iz cirkusa, ali su i bolno stvarni, kao da smo ih pokupili na ulici

JADRAN BABIĆ / CROPIK

Smijeh i suze klasika režije

Peter Brook, redatelj na kraju svoga puta, želio je s nama podijeliti razmišljanja o životnim činjenicama koje mu se čine bitnim nakon toliko godina

PIŠE
BOJAN MUNJIN

Gladajući "Fragmente" Samuela Becketta, osjećali smo da je riječ o piscu, dubokom i tamnom kao more, ali ono što smo vidjeli u režiji Petera Brooka, nalikovalo je bistrom potoku, istodobno

bučnom i umirujućem. Troje glumaca, dva štapa, jedna klupe i sat vremena da se ispriča priča kako ovaj život ne vrijedi puno, ali valjda ništa ne vrijedi kao ovaj život.

Beckettove riječi, škrte kao irski vjetrovi, govore o tomu kako se ljudski vijek – ako mu oduzmemo atrakcije i samozavaravanje – svodi na toplu odjeću, malo pažnje i vrijeme da se izdrži ono što se zove život. Brookov pogled na taj "prazni prostor", želi nam sugerirati ne samo to da u malim stvarima prebiva sva naša radost i nesreća, nego i da se tu krije jedina mogućnost ljudske avanture. Svađa jednoga bogalja i slijepoga glazbenika za djelić prijateljstva, ispovijed o umirućoj majci,

mahnitanja oko dnevnih sitnica i ogovaranje, djeluju tako prepoznatljivo, ali nas na dubljem nivou podsjećaju na ono što smo zaboravili: čovjekova igra sa svijetom i samim sobom oduvijek je postavljena tako da ljepote nema bez grubosti i sreće nema bez patnje.

Stoga, Peter Brook, nakon svoga "Kralja Leara", "Hamleta" i "Mahabharate", s pravom odabire Beckettovih pet "lakih" komada: u životu i u kazalištu do sada je isprobano sve, a mi se očito nismo maknuli s mjesta. U vremenu lišenom bilo kakve molitve, žrtve i iskupljenja, u kojem se čovjekova koncentracija raspada već nakon pet minuta, Brook, nakon što je izrežirao sve tragedije koje se na

scenu mogu postaviti, želi od nas posuditi tek sat vremena, da bi podsjetio na taj trun u oku, koji nikada nismo uspjeli izvaditi.

Ništa nova

"Fragmenti", poput zagubljenih kamenčića, funkcioniraju kao antimoralizirajući brežvar naših propuštenih šansi i tiha rapsodija razumijevanja naših smiješnih neuspjeha. Zato troje glumaca, Hayley Carmichael, Marcello Magni i Khalifa Natour, s jedne strane djeluju fantazmagorično, kao klauni koje možemo smjestiti samo u cirkus, a s druge su bolno stvarni, kao da smo ih pokupili na ulici. U središnjem dijelu "Zipka", Hayley Carmichael, ne sa-

mo da pokazuje svoj raskošni raspon glume i histrionskoga senzibiliteta, nego pričom o životu majke "u ulici spuštenih roleta" kao da prevlači tanki veo odgovornosti za ljudsku sudbinu, koju u krhotinama gledamo na pozornici.

Ostali dijelovi, "Grubo za kazalište I", "Čin bez riječi II", "Nijedno" i "Dodi i idi", predstavljaju crnohumorni festival posrtanja, tlapnji i bjesova, ali su obilježeni tom rukom majke na prozoru, koju nitko ne primjećuje. Tako ovo nije predstava raskošnoga raspona i velikih tema: život nam se u "Fragmentima" čini tragičnim ako iz njega izbacimo malo ljudskoga dostojanstva i crnohumornim ako u njega ubacimo malo suosje-

ćanja.

Kako Beckett i Brook u suradnji djeluju na današnjeg gledatelja? Vjerojatno će se "Fragmenti" nekima činiti "prekratki" ili "komercijalni", jer se radi o smiješnim gutnicima ili kao "nešto već viđeno" kada je riječ o Beckettu. Bit će u pravu.

Ništa novo nije se dogodilo u ponedjeljak navečer, samo jedna stvar vrijedna pažnje i poštovanja: Peter Brook, redatelj na kraju svoga puta, bez želje da se bilo komu nametne, želio je s nama, u mjeri svoga osjećanja stvari, podijeliti razmišljanja o životnim činjenicama, koje mu se čine bitnim nakon toliko godina. Za kazalište je to dovoljno, nadam se i za nas.

